

Plán péče

přírodní památky „Byčinec“

na katastrálním území Morávka, v okrese Frýdek-Místek

na období 2005 – 2014

Správa Chráněné krajinné oblasti Beskydy

Nádražní 36, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

1) Základní identifikační a popisné údaje

1.1) Název, kategorie a evidenční kód ZCHÚ

Název: Byčinec

Kategorie: Přírodní památka (dle zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění)

Kód území: **1341** (dle Ústředního seznamu ochrany přírody)

1.1.1) Zařazení území do managementové kategorie podle klasifikace IUCN

Kategorie IUCN: **IV.** – řízená rezervace

1.2) Platný právní předpis o vyhlášení ZCHÚ

Vyhláška, kterou se určuje chráněný přírodní výtvar Byčinec. Vydal Okresní úřad ve Frýdku – Místku dne **15. 3. 1990**.

V souladu s ustanovením § 90 odstavec 6 zákona 114/1992 Sb. v platném znění a v souladu s ustanovením § 22 odstavec 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. bylo území od 1. 6. 1992 převedeno do kategorie „přírodní památka“.

1.3) Územně-správní členění a překryv s jinými ZCHÚ

Kraj: Moravskoslezský

Obec s rozšířenou působností III. stupně: Frýdek-Místek

Obec: Morávka

Katastrální území: Morávka (**698679**).

Velkoplošné chráněné území: CHKO Beskydy

Ptačí oblast: Ptačí oblast Beskydy

Příslušnost k soustavě NATURA 2000: Evropsky významná lokalita **Beskydy** (návrh); kód: **CZ0724089**

1.4) Současné parcelní vymezení území

PP "Byčinec" – vlastní chráněné území			
Číslo pozemku	Kultura	Výměra (ha)	Vlastník
2642/5	pastvina	0,1100	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č. p. 504, 739 04 Morávka
2643/46	vodní plocha	0,2120	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č. p. 504, 739 04 Morávka
2643/47	ostatní plocha	0,3489	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č. p. 504, 739 04 Morávka
2643/55	neplodná	0,0331	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č. p. 504, 739 04 Morávka
2643/56	vodní plocha	0,1592	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č. p. 504, 739 04 Morávka
Celkem		0,8632	

1.5) Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha	OP - vyhlášené plocha v 0,0000 ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha
lesní pozemky	nejsou	OP nebylo vyhlášeno		
vodní plochy	0,3712	OP nebylo vyhlášeno	zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	0,1100	OP nebylo vyhlášeno		
orná půda	není	OP nebylo vyhlášeno		
zemědělské pozemky ostatní	nejsou	OP nebylo vyhlášeno		
ostatní plochy	0,3820	OP nebylo vyhlášeno	neplodná půda	0
			ostatní způsoby využití	0
zastavěné plochy a nádvoří	nejsou	OP nebylo vyhlášeno		
plocha celkem v ha	0,8632	OP nebylo vyhlášeno		

Ochranné pásmo nebylo vyhlášeno ani zaměřeno. Ve smyslu § 37, odstavec 1 zákona číslo 114/1992 Sb. je ochranným pásmem území do vzdálenosti 50 metrů vně od hranic zvláště chráněného území přírodní památky „Byčinec“.

1.6) Hlavní předmět ochrany

1.6.1) Předmět ochrany podle zřizovacího předpisu

Přírodní památka (původně CHPV) byla zřízena k ochraně lokality mokřadního společenstva s výskytem chráněných rostlin a živočichů.

1.6.2) Současný předmět ochrany

Hlavním předmětem ochrany území jsou ekosystémy horských krátkostébelných až středně vysokých květnatých luk, pastvin a svahových pramenišť v celém souhrnu svých vlastností a funkcí, s výskytem typických, ale i vzácných a zvláště chráněných doprovodných rostlinných a živočišných druhů. Předmětem ochrany je též typický vzhled uvedených ekosystémů, který je od nich neoddelitelný a zaniká spolu s nimi.

V podmínkách CHKO Beskydy patří bezlesá stanoviště k druhotným, lidskou hospodářkou činností vzniklým ekosystémům. Po zániku hospodaření, jímž byly nelesní ekosystémy vytvořeny a modelovány, dochází okamžitě k jejich samovolným přirozeným změnám (druhotná sukcese), které

vedou opět ke konečnému stadiu lesa. Ochrannářské zásahy a opatření proto musí vycházet z této skutečnosti a z životních nároků jednotlivých významných druhů, ale i společenstev.

A. přírodní společenstva

název společenstva	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis charakteru výskytu
<i>Caricion fuscae</i>	20	v různě vyvinutém stavu ve střední části CHÚ
<i>Calthenion</i>	20	spodní, západní část území
<i>Violion caninae</i>	60	východní část území

B. populace druhů

Název druhu	Aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	Stupeň ohrožení podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Popis charakteru výskytu
Rostliny			
<i>Epipactis palustris</i> krušítk bahenní	cca 500 kusů na vlhkých plochách	silně ohrožený	ohraničeně ve střední části
<i>Drosera rotundifolia</i> rosnatka okrouhlostá	cca 100 kusů	silně ohrožená	bodově v několika trsech ve střední části
<i>Pedicularis sylvatica</i> všivec mokřadní	v proměnlivém množství do několika desítek kusů	silně ohrožený	zejména ve střední části
<i>Dactylorhiza majalis</i> prstnatec májový	několik desítek jedinců	ohrožený	na vlhkých a podmáčených plochách
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> prstnatec Fuchsův	cca 20 kusů	ohrožený	na vlhkých a podmáčených plochách
<i>Platanthera bifolia</i> vemeník dvoulistý	několik kusů	ohrožený	méně vlhká místa
<i>Gentiana asclepiadea</i> hořec tolitovitý	několik trsů	ohrožený	roztroušeně na sušších místech

Název druhu	Aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	Stupeň ohrožení podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	Popis charakteru výskytu
Plazi, obojživelníci, hmyz			
Vípera berus zmije obecná	pozorována ojediněle	kriticky ohrožená	vyhřívá se na porostech rašeliníků
Triturus montandoni čolek karpatský	?	kriticky ohrožený, NATURA 20000	v tůních
Triturus alpestris čolek horský	?	silně ohrožený	v tůních
Triturus vulgaris čolek obecný	?	silně ohrožený	v tůních
Lacerta vivipara ještěrka živorodá	hojná	silně ohrožená	v celém území
Carabus variolosus střevlík hrboLATý	?	NATURA 2000	zejména podmáčené části

1.7) Cíl ochrany

Cílem ochrany přírodní památky „Byčinec“ je udržení, případně **obnova** cenných přírodních a přírodě blízkých stanovišť s přítomností doprovodných, mnohdy vzácných a zvláště chráněných druhů organismů. Podstatou je ochrana, případně obnova a podpora přírodních samoobnovných a samoregulačních přírodních dějů, vytvoření podmínek pro jejich rozvoj a ustálení ve stavu dynamické rovnováhy. Na konci tohoto snažení by měly být vysoce stabilní přírodní, lépe řečeno přírodě blízké ekosystémy s velmi členitou a funkční vnitřní stavbou.

Posláním chráněného území je též ochrana/záchrana druhů, které se zde sice v současné době nevyskytují, ale jsou zde nebo z blízkého okolí doloženy historicky a nebo se dosud v okolí vyskytují na nechráněných a zranitelných stanovištích.

Přírodní památka by se měla stát v okolní krajině přirozeným biocentrem a zásobníkem genofondu druhů do doby než (zda-li) se změní vztah společnosti ke krajině tak, že zde najdou podmínky pro život druhy, které se zde v minulosti vyskytovaly.

2) Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět a cíl ochrany

2.1) Charakteristika území a jeho přírodních podmínek

Přírodní památka Byčinec leží v horní části údolí Morávky, v bočním údolí pravostranného přítoku Byčinec, v nadmořské výšce 680 až 700 m. Jedná se o mírný k severozápadu ukloněný svah se svahovými prameništi v jihovýchodní části, od nichž se podmáčené plochy táhnou až k západní hranici. V ploše je několik starých odvodňovacích stružek. Na západě je přírodní památka ostře vyvýšená nad okolní terén a vytváří zde jakýsi ostroh položený mezi dvěma zdrojnicemi potoka

Byčinec. Na západě a na severu pod územím přírodní památky probíhají místní hlinité lesní cesty, následují strže potoků a smrkové lesní porosty. Za jižní hranicí roste mladší smrkový les vysázený na zemědělské půdě, na východě přecházejí pastevní ekosystémy přírodní památky strmějším svahem v rozsáhlou bezlesou enklávu zvanou Byčinec, využívanou z velké části jako pastvina.

Společenstva podmáčených luk/pastvin v jižní části území je možné přiřadit k podsvazu *Calthenion*. Jejich součástí je například škarda bahenní (*Crepis paludosa*), skřípina lesní (*Scripus sylvaticus*), pcháč zelinný (*Cirsium oleraceum*), pcháč potoční (*Cirsium rivulare*), kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*), ostřice prosová (*Carex panicea*), ostřice obecná (*Carex nigra*), štírovník bažinný (*Lotus uliginosus*), vrbovka bahenní (*Epilobium palustre*), krabilice chlupatá (*Chaerophyllum hirsutum*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), violka bahenní (*Viola palustris*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*) a kyprej vrbice (*Lythrum salicaria*).

Podmáčené plochy směrem k jihu přecházejí v porosty pastvin a luk se smilkou tuhou (*Nardus stricta*), s jalovcem obecným (*Juniperus communis*), pupavou bezlodyžnou (*Carlina acaulis*), rozrazilem lékařským (*Veronica officinalis*), vítodem obecným (*Polygala vulgaris*), mochnou nátržníkem (*Potentilla erecta*) a brusnicí borůvkou (*Vaccinium myrtillus*) blízké svazu *Violion caninae*.

Ve střední části dochází k rašelinění. Na těchto plochách je vyvinuta vegetace svazu *Caricion fuscae* s přechody ke společenstvům svazu *Sphagno warnstorfiani-Tomenthypnion*. Součástí společenstev je bohatá populace kruštíku bahenního (*Epipactis palustris*), v roce 2001 zde byla opět nalezena rosnatka okrouhlostá (*Drosera rotundifolia*).

Na jižní a severní hranici je přírodní památka obehnaná pastvinářským hrazením doplněným ostnatým drátem.

Ve fytogeografickém členění je přírodní památka součástí fytogeografické oblasti **oreofytikum**, fytogeografického obvodu **Karpatské oreofytikum**, fytogeografického okresu **Moravskoslezské Beskydy** a fytogeografického podokresu **Radhošťské Beskydy** (Skalický 1988). Je zařazena do přírodní lesní oblasti **č. 40 – Moravskoslezské Beskydy** (Plíva, Žlábek 1986).

2.2) Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti

O historii využívání území nemáme dostatek podrobných informací. Před vyhlášením, v závěru 80. let bylo území součástí rozsáhlého komplexu pastvin, využívaných k intenzivní pastvě hovězího dobytka (jalovic).

Po vyhlášení chráněného přírodního výtvaru byl tento od zbytku pastvin oddělen dřevěnou ohradou a pastva ustala. Následkem toho přestalo docházet k rozrušování půdy, došlo k zahuštění vegetace a vymizení, původně poměrně silné, populace rosnatky. Naposledy byl její výskyt zaznamenán v roce 1993. Od vyhlášení nebyla plocha žádným způsobem udržována. Urychlený nástup husté bylinné vegetace byl podpořen suchým obdobím v počátku 90. let (1991 – 1993).

Po dohodě s majiteli pozemků došlo od roku 1995 k postupnému vyřezávání dřevinného náletu, byla rozebrána dřevěná ohrada oddělující přírodní památku od zbytku pastvin a byla obnovena mírná pastva hovězího dobytka a koní. Nedopasky byly příležitostně posečeny. V roce 2001 byly opět objeveny dvě malé populace rosnatky.

V prosinci roku 1993 zde bylo pomocí trhavy vytvářeno několik tůní, které mají sloužit zejména rozmnožování obojživelníků a zpomalení odtoku vody z území.

2.3) Související plánovací dokumenty a právní předpisy

Plán péče CHKO Beskydy (1999 – 2008).

2.4) Škodlivé vlivy a ohrožení území v současnosti

Neodstranitelné:

- území je zatíženo (přesto, že je ohrazeno) rekreační činností – houbařením;
- vedení trasy NN přes území přírodní památky (estetické hledisko);
- nepříznivý vliv má rovněž blízkost vzrostlého smrkového lesa, který vrhá do území stín z jižní strany;
- vysychání území

Odstranitelné:

- poměrně rychlé odtékání vody soustavou starých odvodňovacích stružek; vydatnost svahového prameniště je dostatečná, takže lokalita dosud zcela nevyschla; po silných deštích v roce 1997 došlo patrně k částečnému odklonění pramenu a mírnému pohybu svahu;
- nízká intenzita pastvy a nepřítomnost pravidelného sečení a s tím spojené změny v travobylinných porostech provázené snižováním druhové rozmanitosti – ústup drobných a konkurenčně slabých druhů;
- zarůstání drobných tůňek rostlinstvem

2.5) Současný stav zvláště chráněného území s ohledem na předmět a cíl ochrany

2.5.1) Základní údaje o lesích

Přírodní památka „Byčinec“ neleží na lesním půdním fondu.

2.5.2) Přehled základních údajů o rybnících

Rybníky se v území nevyskytují.

2.5.3) Přehled dílčích ploch a objektů

Území představuje mozaiku různých stanovišť a populací druhů, pro potřeby ochrany přírody lze vylíčit tři základní dílčí plochy.

Plocha číslo 1

Mokřadní rašelinná plocha, která se rozprostírá ve střední části území mezi severní a jižní hranicí. V prosinci 1993 zde bylo trhavinou vystříleno několik tůň pro zadržení vody v území a rozmnožování obojživelníků.

V jižní části se po svahu dolů táhne odvodňovací stružka, přecházející na plochu číslo 3, která rychle odvádí vodu pryč z území. Zejména v horní (východní) části pozemku č. 2642/5 jsou poměrně velké porosty rašelíníku, koncem června jsou však již zcela zastíněny bylinnou vegetací. Celá plocha je ukloněna k západu a severozápadu. Je to nejcennější mokřadní část. Hojný je suchopýr úzkolistý, roste zde velká populace **kruštíku bahenního**, rašelíníky tvoří životní prostředí **rosnatky okrouhlohlísté**, častý je **prstnatec májový a Fuchsův**.

Plocha číslo 2

Sušší stanoviště ve východní části chráněného území. Jedná se o smilkovou pastvinu s bohatým náletem břízy. Ten je již docela hustý, dosahující výšky až 120 cm.

Plocha číslo 3

Podmáčená plocha, ve srovnání s plochou číslo 1 je zde méně rašeliníků, hojný je pcháč potoční a bahenní, ostřice prosová a ostřice obecná. Je tu několik tůní k rozmnožování obojživelníků. V jižní části probíhá od jihovýchodu k severozápadu, kolmo na vrstevnice, odvodňovací strouha. Ve východní části, v sousedství s plochou číslo 1, se nachází sušší mírně vyvýšená plocha s převládající smilkou a borůvkou. Za jihozápadní hranicí přechází v bezlesé plochy ochranného pásma podobného charakteru.

2.6) Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

Vyloučení pastvy, které bylo součástí ochranných opatření po vyhlášení přírodní památky /chráněného přírodního výtvaru/ (dotazník A), znamenalo ukončení rozšlapávání mokřadu, ukončení vzníkání obnažených mikrostanovišť a konec narušování vegetace sešlapem. Projevilo se to zahuštěním trávobylinné vegetace a následným vymizením drobné a konkurenčně slabé rosnatky. Po obnovení mírné pastvy hovězího dobytka a koní byly v roce 2001 opět nalezeny dvě malé populace této rostliny. Pastva však není natolik vydatná, aby významně omezila vitalitu bylinného porostu, takže drobné rostliny rosnatky jsou jím brzy zcela překryty a trpí nedostatkem světla a patrně i dalšími projevy konkurenčního tlaku.

Při pastvě opět dochází k mírnému rozšlapávání půdního povrchu, na kterém vznikají cenná obnažená mikrostanoviště potřebná pro uchycení rosnatky i jiných drobných druhů.

V minulých letech byl vyřezán již dosti hustý porost vzrostlých náletových dřevin, především smrku. V následném roce se kolem pařezů, v místech, která byla překryta přízemními větvemi objevilo velké množství všivce mokřadního. Později jeho četnost klesla. Přesto, že zde probíhá pastva, objevuje na ploše velké množství smrkového náletu – přísun semen z okolních smrkových lesů je značný. Zvířata mladé semenáčky nežerou, bude třeba je odstraňovat doplňující sečí nebo vystřiháváním.

Na malé části podmáčených ploch bude třeba zavést dvojí seč během roku (možná jen přechodně než dojde k proředění porostu), přičemž první zhruba v červnu (měla by uvolnit prostor pro rosnatku) a druhou v červenci, kdy bude posečen i zbytek území. Během první seče by jádro populace kruštíků mělo zůstat neposečeno, aby mohlo vykvést a plodit. Vhodná je fázová seč, to znamená takový postup, kdy zhruba dvě třetiny, pokaždé jiné, populace kruštíku zůstanou při první seči nedotčené. Vliv seče je nezbytné vyhodnocovat a projeví-li se nevhodným způsobem na velikosti a vitalitě populace kruštíků, změnit způsob hospodaření nebo načasování zásahů!

Zřízení malých tůňek v roce 1993 vznikly významné ekosystémy, které jsou hojně využívány k rozmnožování obojživelníky a bezobratlými živočichy. V současné době jsou tůňky již značně zarostlé vegetací.

2.7) Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prováděním ochranných opatření zajistit uchování a ochranu stávajících ekosystémů a jejich druhového bohatství v dlouhém časovém období. Vhodným načasováním zásahů udržet, v lepším případě posílit populace zvláště chráněných, a vzácných druhů organismů pokud možno při současném zachování všech původních doprovodných druhů chráněných společenstev.

Přednostním úkolem je uchování případně posílení rovnovážných samoregulačních procesů a dějů v ekosystémech.

3) Plán zásahů a opatření

3.1) Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

Plocha číslo 1

Výpas plochy **mírnou**, takzvanou těžkou pastvou – hovězí dobytek a koně, během celého vegetačního období. Přínosem pastvy by mělo být zejména mírné narušení povrchu podmáčených ploch sešlapem a vytvoření mozaiky významných mikrostanovišť (tůňky v otiscích kopyt, plošky obnažené půdy), které jsou vhodné pro uchycení konkurenčně slabších druhů, především rosnatky. Narušení půdního povrchu má zásadní význam rovněž pro rostliny vstavačovité. Husté a sevřené travní porosty brání kontaktu vypadaných semen s vlákny symbiotické houby v půdě – nepatrná a lehká semena orchidejí úspěšně klíčí na mechanicky rozrušené půdě, podobně jako plevele, pokud ovšem tato půda obsahuje symbiotické houby, nepostradatelné pro mykotrofii semenáčků (Dykyjová 2003). Mírný sešlap taktéž oslabuje populace druhů konkurenčně silnějších. **V žádném případě nesmí během pastvy dojít k úplnému rozšlapání rašelinných ploch!**

Pastvu je třeba doplnit sečením, to by mělo uvolnit prostor pro rosnatku okrouhlostou a další drobné a slabé druhy rostlin, které jsou rychle předrůstány okolním porostem. S ohledem na další významné druhy by sečení mělo probíhat v době, kdy vstavačovité rostliny mají již dostatečně vyvinuté letošní hlízy až po období těsně před úplnou zralostí semen. Bude-li to jen trochu možné, je vhodné, alespoň některé významné druhy rostlin, obsekat a nechat dozrát.

První seč proběhne (podle rychlosti vývoje porostu) zhruba na konci června a bylo by dobré přesný termín každý rok vždy znova stanovit. Cílem tohoto opatření je zabránit tomu, aby okolní vegetace předrůstala drobné listové růžice rosnatky a zastíňovala je. Toto opatření může být jen dočasné – pokud se vlivem dvojího sečení změní porost natolik, že rostliny rosnatky budou mít dostatečný životní prostor, je možné první seče úplně nebo přechodně vynechat.

Druhá seč by měla proběhnout v tradičním termínu, tj. během července, spolu se sečením ostatních částí území. **Při této seči je třeba ponechat populaci kruštíku bahenního neposečenou.** Plocha s kruštíkem bude posečena až ke konci dozrávání jeho semen – cca **začátek září**. Kruštík dozrává poměrně pozdě. Vzhledem k tomu, že plně dozrálá semena kruštíků obsahují látky zabraňující klíčení /inhibitory/ (Procházka, Velíšek 1983), je vhodné sečení provádět těsně před jejich dozráním. Sušením semeníky popraskají a ne zcela dozrálá klíčivá semena se uvolní do prostředí. Je možné uplatnit fázovou seč, tedy takový postup, kdy zhruba dvě třetiny, pokaždé jiné, populace kruštíku zůstanou sečením nedotčené. V případě prstnatic májových tento problém odpadá, protože sečení je zastihne plodné těsně před dozráním semeníků. Protože i u nich mohou fungovat inhibitory klíčení, doporučuje se rovněž posečení těsně před plnou zralostí, a to alespoň co druhý až třetí rok.

Sečení zároveň zabrání zarůstání plochy dřevinným náletem.

Silně ohrožený kruštík bahenní

Posečenou hmotu je třeba pokud možno usušit (alespoň částečně) přímo na místě mimo nejvlhčí části CHÚ. Během sušení by seno mělo být několikrát obráceno. Při sesychání urychleně dozrávají semena některých druhů rostlin a při obracení se uvolňují. Všechna tato opatření, napodobující původní činnost hospodáře, by měla zabránit ochuzování ekosystémů a jejich změnám v dlouhém časovém období.

V případě potřeby je možné dobu sečení pružně měnit podle vývoje porostů nebo podle toho, který druh, či skupina druhů má být zásahem omezena, nebo naopak podporována (*například: nechat dokvést a dozrát druhy, které je třeba posílit, nebo naopak k omezení rozvoje některých jiných druhů provádět seč v době nástupu jejich kvetení, popřípadě maximálního rozvoje vegetativních částí, kdy mají rostliny nejvíce živin v nadzemních částech a nejméně zásobních látek potřebných k regeneraci v podzemních orgánech*). Předpokladem je pravidelné sledování vývoje porostu.

Je třeba přihlédnout k tomu, že je vhodné, aby nepřezimoval vysoký porost, který pod sněhem slehne a na jaře zpomaluje růst rostlin.

Při sečení, obracení a hrabání je bezpodmínečně nutné nezasahovat do porostu mokřadních mechů – rašeliníků a ploníků, které jsou životním prostředím celé řady druhů organismů.

Seno z území odstranit – odvézt, uložit na okraj lesa, svahů nebo strží nebo spálit v okraji území, mimo cenné plochy. Popel takto vzniklý rozptýlit mimo přírodní památku, nejlépe v lese.

V případě silného zarůstání vodní hladiny a vodního sloupce v tůňkách provést jejich vyčištění. Čištění provádět dle potřeby, nejlépe v období října, kdy je již ukončen vývoj většiny

živočichů, ale ještě nedochází k jejich zazimování na dně tůní. Dle potřeby provést též odbahnění tůňek ve stejném termínu. Dnové usazeniny (nepředpokládá se jejich velké množství) rozprostřít v blízkosti tůň (mimo známá stanoviště významných druhů rostlin a mimo místa odkud by mohly být spláchnuty zpět deštěm), tak, aby se alespoň část živočichů vyzvednutých s usazeninami mohla vrátit zpět do vodního prostředí.

Plocha číslo 2

Mírná pastva hovězího dobytka a koní během celého vegetačního období. Pastvu doplnit sečením jedenkrát ročně v červenci (nebo minimálně jednou za tři roky). Sečením bude současně odstraněn nálet dřevin. Starší nálet vyřezat, vysekat nebo vystříhat.

Posečenou hmotu je třeba pokud možno usušit (alespoň částečně) přímo na místě mimo nejvlhčí části CHÚ. Během sušení by seno mělo být několikrát obráceno. Při sesychání urychleně dozrávají semena některých druhů rostlin a při obracení se uvolňují. Všechna tato opatření, napodobující původní činnost hospodáře, by měla zabránit ochuzování ekosystémů a jejich změnám v dlouhém časovém období.

V případě potřeby je možné dobu sečení pružně měnit podle vývoje porostů nebo podle toho, který druh, či skupina druhů má být zásahem omezena, nebo naopak podporována (*například: nechat dokvést a dozrát druhy, které je třeba posílit, nebo naopak k omezení rozvoje některých jiných druhů provádět seč v době nástupu jejich kvetení, popřípadě maximálního rozvoje vegetativních částí, kdy mají rostliny nejvíce živin v nadzemních částech a nejméně zásobních látek potřebných k regeneraci v podzemních orgánech*). Předpokladem je pravidelné sledování vývoje porostu.

Seno z území odstranit – odvézt, uložit na okraj lesa, svahů nebo strží nebo spálit v okraji území, mimo cenné plochy. Popel takto vzniklý rozptýlit mimo přírodní památku, nejlépe v lese.

Plocha číslo 3

Mírná pastva skotu a koní během celé vegetační sezóny. Pastvu je třeba doplnit sečením, které by mělo proběhnout jedenkrát ročně v červenci. Sečení zároveň zabrání zarůstání plochy dřevinným náletem.

Posečenou hmotu je třeba usušit (alespoň částečně) přímo na místě mimo nejvlhčí části CHÚ. Během sušení by seno mělo být pokud možno několikrát obráceno. Při sesychání urychleně dozrávají semena některých druhů rostlin a při obracení se uvolňují. Všechna tato opatření, napodobující původní činnost hospodáře, by měla zabránit ochuzování ekosystémů a jejich změnám v dlouhém časovém období.

V případě potřeby je možné dobu sečení pružně měnit podle vývoje porostů nebo podle toho, který druh, či skupina druhů má být zásahem omezena, nebo naopak podporována (*například: nechat dokvést a dozrát druhy, které je třeba posílit, nebo naopak k omezení rozvoje některých jiných druhů provádět seč v době nástupu jejich kvetení, popřípadě maximálního rozvoje vegetativních částí, kdy mají rostliny nejvíce živin v nadzemních částech a nejméně zásobních látek potřebných k regeneraci v podzemních orgánech*). Předpokladem je pravidelné sledování vývoje porostu.

Je třeba přihlídnout k tomu, že je vhodné, aby nepřezimoval vysoký porost, který pod sněhem slehne a na jaře zpomaluje růst rostlin.

Při sečení, obracení a hrabání je bezpodmínečně nutné nezasahovat do porostu mokřadních mechů – rašeliníků a ploníků, které jsou životním prostředím celé řady druhů organismů.

Seno z území odstranit – odvézt, uložit na okraj lesa, svahů nebo strží nebo spálit v okraji území, mimo cenné plochy. Popel takto vzniklý rozptýlit mimo přírodní památku, nejlépe v lese.

Rozhodujícím faktorem podmáčených ploch je voda. Vodní režim by měl být upraven snížením odtoku vody stávající, uměle vytvořenou stružkou probíhající při jihozápadní hranici území. Toho by mělo být dosaženo vykopáním jedné až několika bočních stružek – odboček ze strouhy hlavní. Od hlavní strouhy by se měly odklánět v úhlu 45 – 90 stupňů dovnitř území a jejich hloubka by ke konci měla klesat. Zemina z výkopu bude použita pro zasypání části hlavní strouhy pod rozbočkou.

Voda odtékající dnes hlavní strouhou nejkratším směrem po spádnicí se dostane do boční stružky (stružek) vrstevnicovitého průběhu, v níž bude opět vsakovat do půdního profilu. Ve vodném období se bude z vrstevnicovité stružky vylévat na půdní povrch, kde buď vsákne, nebo odteče.

Trasu bočních stružek je potřeba vytyčit během vegetační sezóny, aby se vyhnula nejcennějším částem území. Hlavní strouha bude zeminou zasypána jen pod odbočkami bočních stružek. Původní strouhy jsou svérázným mikrostanovištěm a měly by být alespoň v části průběhu zachovány.

V případě silného zarůstání vodní hladiny a vodního sloupce v tůňkách provést jejich vyčištění. Čištění provádět dle potřeby, nejlépe v období na začátku října, kdy je již ukončen vývoj většiny živočichů, ale ještě nedochází k jejich zazimování na dně tůní. Dle potřeby provést též odbahnění tůňek ve stejném termínu. Dnové usazeniny (nepředpokládá se jejich velké množství) rozprostřít v blízkosti tůně (mimo známá stanoviště významných druhů rostlin a mimo místa odkud by mohly být spláchnuty zpět deštěm) tak, aby se alespoň část živočichů vyzvednutých s usazeninami mohla vrátit zpět do vodního prostředí.

Obdobným způsobem je třeba zajistit údržbu okolních luk a pastvin (část leží v ochranném pásmu PP), aby postupně nedošlo k izolaci chráněného území.

*

Přírodní památka by měla sloužit též jako útočiště významných, vzácných nebo zvláště chráněných druhů rostlin, které se zde dnes sice nevyskytují (jejich výskyt v minulosti ovšem nelze vyloučit), ale rostou v blízkém okolí na obdobných stanovištích. Přenesení těchto druhů do chráněného, udržovaného území může být jedinou cestou k jejich uchování v oblasti. O každém takovém přenosu a vysazení rostlin je třeba pořádat záznam do „rezervační knihy“.

V případě potřeby, v reakci na vývoj stanoviště a populací druhů, je možné plán péče potřebným způsobem, doplnit a změnit.

3.2) Zaměření a vyznačení území v terénu

Hranice přírodní památky je třeba přesně zaměřit a určit jejich lomové body.

Lomové body hranice území viditelně označit kovovými sloupky nebo impregnovanými dřevěnými kůly o průměru přibližně 10 cm s červeně natřeným horním koncem v délce asi 20 cm. Označení lomových bodů je třeba pravidelně udržovat.

Přírodní památka by měla být vyznačena nejméně třemi dřevěnými hranečníky s dřevěným

štítem a ocelovou smaltovanou tabulí se státním znakem a nápisem „Přírodní památka“. Hranečníky je možné doplnit jednou nebo několika informačními tabulemi s obecným popisem území bez uvedení vzácných a zvláště chráněných druhů.

3.3) Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Nejsou

3.4) Návrhy na zpřístupnění nebo regulaci pohybu veřejnosti v území

Záměrné zpřístupnění přírodní památky není vhodné.

3.5) Návrhy na vzdělávací využití území

Nejsou.

3.6) Návrhy na průzkum či výzkum území

- nový botanický průzkum (inventarizace, fytoocenologický popis), vazba na složky ekosystému, ochránářská doporučení
- základní inventarizační průzkum obojživelníků, vazba na složky ekosystému, ochránářská doporučení
- základní entomologický průzkum vazba na složky ekosystému, ochránářská doporučení
- základní ornitologický průzkum přírodní památky včetně nejbližšího okolí (lesní porosty), vazba na složky ekosystému, ochránářská doporučení
- základní lichenologický a bryologický průzkum vazba na složky ekosystému, ochránářská doporučení
- základní mykologický průzkum, vazba na složky ekosystému, ochránářská doporučení
- chemická analýza vody svahových pramenišť
- základní pedologický výzkum

3.7) Vztah k jiným plánům péče

Tento plán péče je v souladu s Plánem péče o CHKO Beskydy 1999 – 2008.

4) Závěrečné údaje

4.1) Předpokládané náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Vyplnou z nabídkových cen dodavatelů prací.
tabulka je pouze orientační, rozsah prací a částky se mohou měnit

opatření	náklady jednorázové v Kč	náklady za dobu platnosti PP v Kč
Ruční sečení, sušení a odklizení posečené hmoty na ploše cca 0,8632 ha; sečení 2 x ročně na ploše 0,3 ha cca 10 000,-/ha + 20% za mokřad	cca 11 000,-	110 000,-
Pastva otav na ploše cca 0,8632 ha; skot, koně = 4 000/ha + 20%	cca 5 000,-	50 000,-
Čištění tůněk		15 000,-
Zaměření hranice CHÚ; cca 3 000,-/100 m		17 500,-
Údržba značení a hranečnicků		6 000,-
Celkem Kč		198 500,-

4.2) Použité podklady a zdroje informací

Dykyjová, D. (2003): Ekologie středoevropských orchidejí. Kopp, České Budějovice.

Metodika přípravy plánů péče. AOPK ČR 1999

Neuhauslová, Z, a kol. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Textová část. Academia. Praha.

Neuhauslová, Z, Moravec, J. /ed./ a kol. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1 : 500 000. Academia. Praha.

Petříček, V. [ed.] (1999): Péče o chráněná území I., Praha.

Plíva, K., Žlábek, I. (1986) : Přírodní lesní oblasti. SZN. Praha: 237 – 243

Procházka, F., Velísek, V. (1983) : Orchideje naší přírody. Academia. Praha. 23

Rezervační kniha přírodní památky Byčinec. Správa CHKO Beskydy.

Skalický, V. (1988): regionálně fytogeografické členění ČSR. In: Hejný, S. et Slavík, B. [red.]: Květena České socialistické republiky, 1. Academia. Praha.

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb. v platném znění

4.3) Seznam mapových listů

- a) Katastrální mapa 1 : 2880
Číslo mapového listu: FM; VS XX, 13, bi; č. 19
- b) Státní mapa 1 : 5000 – odvozená
Číslo mapového listu: Frýdlant nad Ostravicí 1-9
- c) Základní mapa České republiky 1 : 10000
Číslo mapového listu: 25-24-04

4.4) Seznam používaných zkratk

PP – přírodní památka

OP – ochranné pásmo

CHÚ – chráněné území

ZCHÚ – zvláště chráněné území

k. ú. – katastrální území

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHPV – Chráněný přírodní výtvor

IUCN – Světový svaz ochrany přírody je nejvýznamnější a největší mezinárodní organizací pro ochranu přírody. Založena byla v roce 1948 v závěru mezinárodní konference o ochraně přírody, pořádané organizací UNESCO ve Fontainebleau poblíž Paříže. Původní název "Mezinárodní unie pro ochranu přírody" (International Union for Protection of Nature) byl později změněn na "International Union for Conservation of Nature and Natural Resources" – „Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů". Dnes se používá zkrácený název "Světový svaz ochrany přírody (World Conservation Union), zkratka IUCN však zůstala zachována pro všeobecnou známost.

4.5) Plán péče zpracoval

Petr Chytil, Správa Chráněné krajinné oblasti Beskydy, Nádražní 36, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

4.6) Přílohy

Příloha číslo 1: Orientační mapa ZCHÚ PP „Byčinec“

Příloha číslo 2: Parcelní vymezení ZCHÚ PP „Byčinec“ a jeho ochranného pásma

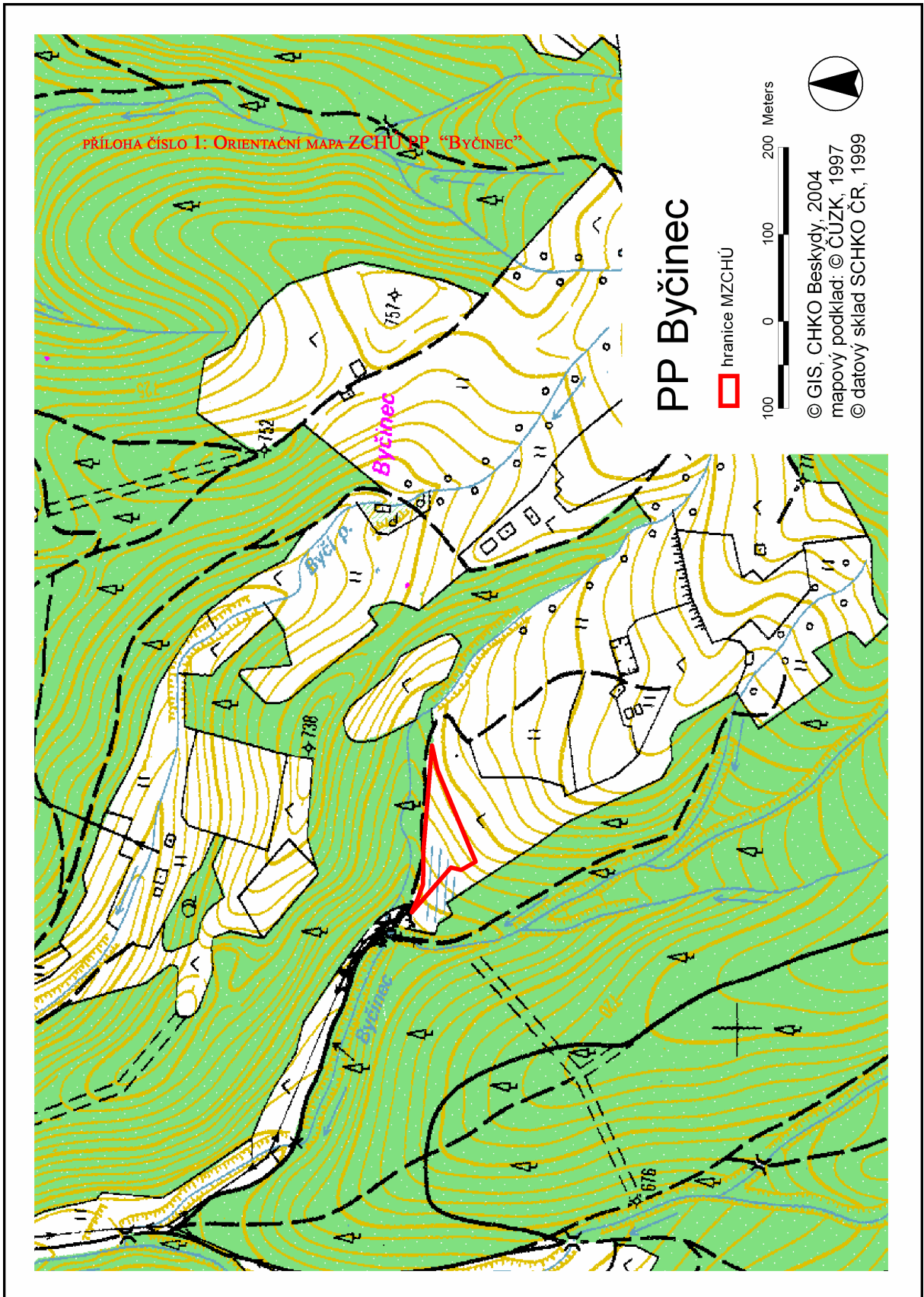
Příloha číslo 3: Mapa parcelního vymezení ZCHÚ PP „Byčinec“

Příloha číslo 4: Mapa zhodnocení současného stavu ZCHÚ PP „Byčinec“ podle jednotlivých částí

Příloha číslo 5: Ortofotomapa ZCHÚ PP „Byčinec“

Příloha číslo 6: PP „Byčinec“ a její ochranné pásmo

PŘÍLOHA ČÍSLO 1: ORIENTAČNÍ MAPA ZCHÚ PP „BYČINEC“

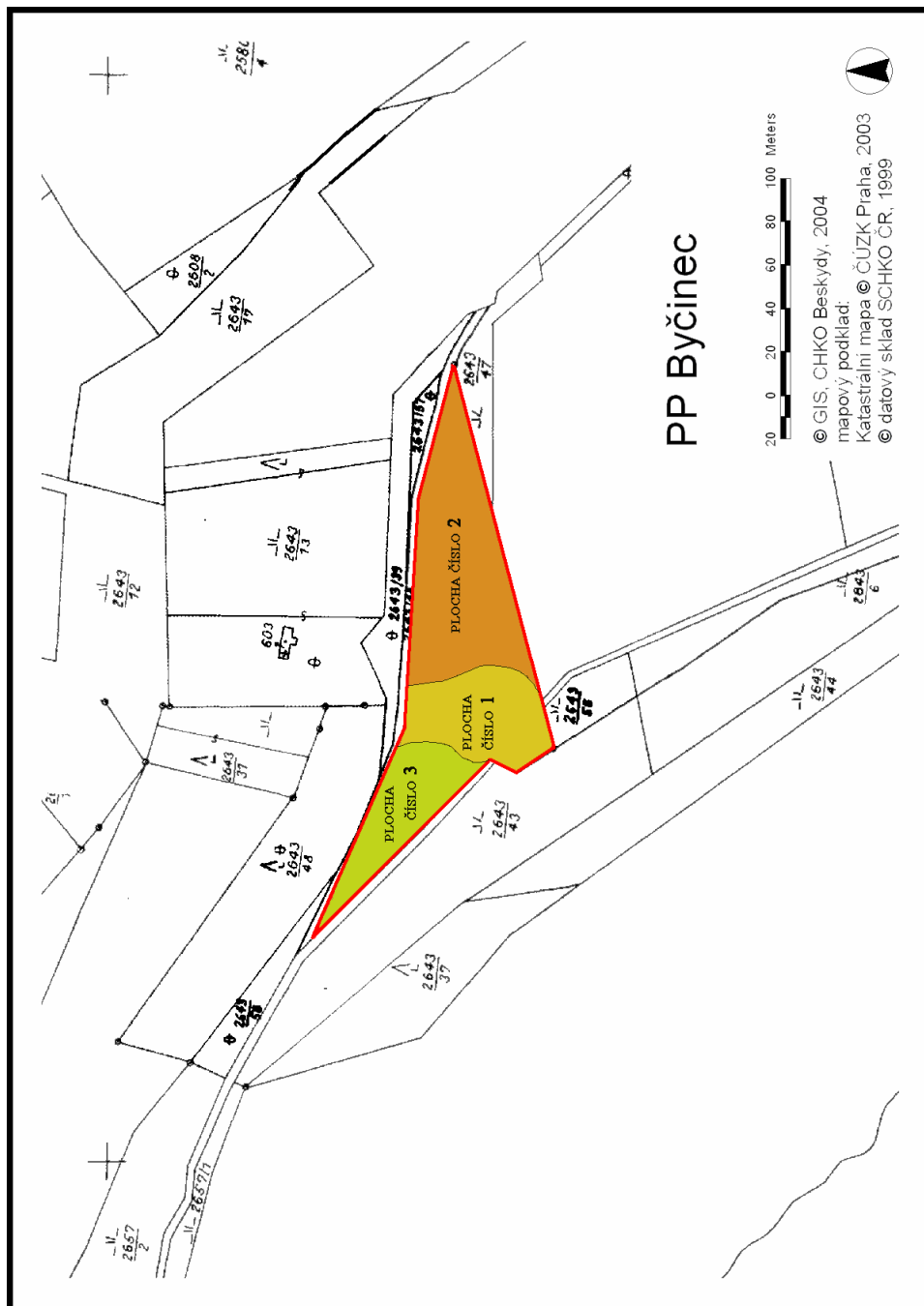
PŘÍLOHA ČÍSLO 2: PARCELNÍ VYMEZENÍ ZCHÚ PP „BYČINEC“ A JEJÍHO OCHRANNÉHO PÁSMÁ

PP "Byčinec" – vlastní chráněné území			
Číslo pozemku	Kultura	Výměra (ha)	Vlastník
2642/5	pastvina	0,1100	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/46	vodní plocha	0,2120	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/47	ostatní plocha	0,3489	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/55	neplodná	0,0331	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/56	vodní plocha	0,1592	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
Celkem		0,8632	

PP "Byčinec" – ochranné pásmo				
Číslo pozemku	Kultura	Výměra celkem (ha)	Výměra v OP (ha)	Vlastník
2642/2 (část)	TTP	1,3194	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/13 (část)	TTP	1,1597	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/19 (část)	lesní pozemek	2,1003	?	Anna Ošťádalová, Pražmo č.p. 189, 739 04 Pražmo
2643/31 (část)	TTP	0,2519	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/37 (část)	lesní pozemek	0,3690	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/39	ostatní plocha	0,1933	0,1933	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/43 (část)	TTP	0,7268	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/44 (část)	lesní pozemek	0,6624	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/45	ostatní plocha	0,1273	0,1273	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/47 (část)	lesní pozemek	0,1268	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/48 (část)	lesní pozemek	0,6387	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/54 (část)	TTP	0,2392	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/55	TTP	0,0989	0,0989	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka

PP "Byčinec" – ochranné pásmo II				
Číslo pozemku	Kultura	Výměra celkem (ha)	Výměra v OP (ha)	Vlastník
2643/57	ostatní plocha	0,0173	0,0173	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/58 (část)	ostatní plocha	0,0993	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
2643/6 (část)	TTP	0,5631	?	Václav Juřica, Petr Juřica, Morávka č.p. 504, 739 04 Morávka
4139/1 (část)	ostatní plocha	1,0743	?	LČR, s.p., Přemyslova 19, č.p. 1106, 501 68 Hradec Králové

PŘÍLOHA ČÍSLO 4: MAPA ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU ZCHŮ PP „BYČINEC“ PODLE JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ

PP „Byčinec“ – dílčí plochy; plochy nebyly zaměřeny, jejich umístění, velikost, tvar a vzájemná poloha byly stanoveny odhadem

**PŘÍLOHA ČÍSLO 5: ORTOFOTOMAPA ZCHÚ PP
„BYČINEC“**

Volně zmenšeno; © GIS, CHKO Beskydy 2005, mapový podklad: © GEODIS 2003

PŘÍLOHA ČÍSLO 6: PP „BYČINEC“ A JEJÍ OCHRANNÉ PÁSMO

